

INNHOOLD

INNLEDNING	3
KURS I SYKEPLEIE, HELSE OG HELSESVIKT	4
Kurs 1.1 Eldre og langtidssyke.....	4
Kurs 1.1.1 Den eldre pasient og pasienter med langvarig og kronisk sykdom	4
Kurs 1.1.2 Spesielle forhold hos den eldre pasient.....	6
Kurs 1.2 Helsefremmende og forebyggende arbeid, friske utsatte grupper	7
Kurs 1.2.1 Folkehelsevitenskap.....	7
Kurs 1.2.2 Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid	8
KURS 2 KLINISKE FERDIGHETER	10
Kurs 2.1 Praktiske ferdigheter	10
Kurs 2.2 Observasjoner og vurderinger i forhold til akutt og kritisk syke	11
KURS 3 FAG OG YRKE	12
Kurs 3.1 Sykepleie og kommunehelsetjenesten.....	12
Kurs 3.2 Sykepleieren som fagformidler og reflektert praktiker.....	12
Kurs 3.3 Vitenskapsteori og prosjekt som metode.....	13
Kurs 3.4 Sykepleieren som pedagog.....	13
Kurs 3.5 Sykepleiedokumentasjon og bruk av IKT	14
KURS 4 PRAKSISSTUDIER.....	15
Kurs 4.1 Praksisstudier til eldre og kronisk syke i kommunehelsetjenesten	15
Kurs 4.2 Prosjektorganiserte praksisstudier	17
LÆRINGS- OG VURDERINGSFORM	19
Læring og læringsaktiviteter	19
Obligatorisk gruppeveiledning knyttet til læring, samarbeid og studieprogresjon.....	20
Skriftlige arbeider i tilknytning til de obligatoriske veiledningene.....	21
Studieoppgaver	22
Studieoppgavemaler	23
Vurderingskriterier.....	25
Tekstformer.....	25
Rammer for studieoppgaver til fagmappene.....	26
Arbeidsmåter og undervisningsmetoder	28
Vurdering	31
Formativ vurdering.....	31
Summativ vurdering	32
LITTERATUROVERSIKT	34

Innledning

Velkommen til 2. studieår, deltid

Undervisningsplanen må ses i sammenheng med rammeplan for utdanningen og studiehåndboken for studieåret 2005-2006.

I andre studieår vil det være tre hovedfokus. I høstsemesteret vil tema være eldre og langtidssyke. I første del av vårsemesteret vil fokus være rettet mot helsefremmende og forebyggende arbeid. De siste ukene i vårsemesteret vil studenten arbeide med studieoppgaver og praktiske ferdigheter knyttet til akutt og kritisk syke.

Undervisningsplanen er både en videreføring og en konkretisering av fagplanen, og må derfor ses i sammenheng med denne (se studiehåndboken). Fagplanen er organisert i de tre kunnskapsområdene *pasient, samhandling og omgivelser*. Undervisningsplanen organisert i fem kurs. Hvert hovedkurs er igjen delt inn i ulike delkurs. Under hvert av disse delkursene er det skissert ulike temaer og aktuell litteratur. Hvert av de tre kunnskapsområdene som er skissert i fagplanen ligger inn under de ulike kursene.

For å knytte undervisning, læring og vurdering tettere sammen brukes mappe som lærings- og vurderingsform. Mappemetodikken er redegjort for i eget kapittel etter kursbeskrivelsen.

Vi ønsker deg et utfordrende og spennende studieår!

Kurs I Sykepleie, helse og helsesvikt

Kurs I.1 Eldre og langtidssyke

Kurs I.1.1 Den eldre pasient og pasienter med langvarig og kronisk sykdom

Hensikt

Gjennom kurset skal studentene tilegne seg grunnlagsforståelse av sykepleie til eldre og langtidssyke, pasientens opplevelse ved sviktende helse og betydningen av miljøet rundt pasienten.

Tema

Sykdom og konsekvenser av sykdom:

- Kriser og kriseteorier
- Pasientens opplevelse og mestring av helse og sykdom
- Pasientens opplevelse av lidelse
- Pårørendes opplevelser og mestring, rolle og behov
- Kari Martinsens omsorgsfilosofi
- Pasientens hjem som arbeidsplass
- Uavhengighet/avhengighet
- Overgrep og krenkelser
- Å leve med astma
- Opplevelse av å være langvarig syk
- Leggsår
- Palliativ omsorg.
- Sykepleierens lindrende funksjon i forhold til pasienter og pårørende - før, under og etter et dødsfall

Sykdomslære:

- Sykdommer i nervesystem, muskel - og skjelettsystem og sanseapparat
- Sykdommer i respirasjons- og sirkulasjonsorganer: KOLS, hjertesvikt

Litteratur

Almås, Hallbjørg (red.). (2002) *Klinisk sykepleie*. Bind 1, 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap.15,18, 19, 32, 34)

Austgard, Kitt (2002). *Omsorgsfilosofi i praksis: å tenke med filosofen Kari Martinsen i sykepleien*. Oslo: Cappelen Akademiske Forlag

Bredland, Ebba Langum, m. fl (2002). *Det handler om verdighet. Ideologi og praksis i rehabiliteringsarbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Bjørk, Ida Torunn et al (red). (2002). *Møte mellom pasient og sykepleier*. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap. 7).

Bugge K.E., Eriksen H. og Sandvik O. (red.) (2003): *Sorg*. Bergen: Fagbokforlaget (kap. 7, 8, 9)

Daatland, S. O., Solem, P. E. (red) (2000) *Aldring og samfunn: en innføring i sosialgerontologi*. Bergen: Fagbokforlaget. (kap. 16)

Degnæs, B. (2003) *Året med tusen dager*. Oslo: Gyldendal Akademiske

Engedal, K., Bruun Wyller, T. (red)(2003) *Aldring og hjernesykdommer*. Akribe (kap. 5, 6, 7, 8).

FOR 2003-06-27 nr. 792: Forskrift for kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.

Gjengedal, E., Hanestad, B. R. (red.). (2001). *Å leve med kronisk sykdom. En varig kursendring*. Oslo: Cappelen Akademiske Forlag. (kap. 2, 7, 8, 10, 11, 12, 13).

Gjengedal, E., Jacobsen, R. (2001) *Sykepleie: praksis og utvikling*. Cappelen Akademiske Forlag. Bind 3, (kap. 31).

Granum, V.(2003). *Praktisk pasientundervisning*. Bergen: Fagbokforlaget.

Heggdal, K. (1999). *Sykepleiedokumentasjon*. Oslo: Universitetsforlaget (kap.6)

Jacobsen, D., Kjeldsen S. E., Ingvaldsen, B., Lund, K., Solheim, K. (2001). *Sykdomslære. Indremedisin, kirurgi og anestesi*. Oslo: Gyldendal Akademisk. (Kap 1, 2 og 8)

Kirkevold, M., Ekern, K. S. (red)(2001). *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS. (kap. 2).

Kristiansen, B. og Sætren, R.(2002). *Behandling av kroniske sår*. Akribe.

Kübler-Ross, E. (1999). *Døden og den døende*. København: Gyldendal Dansk Forlag (kap.1-9)

Malmedal, W.(1999). *Sykehjemmets skyggesider. Når beboere i sykehjem utsettes for krenkelser og overgrep*. Oslo: Kommuneforlaget. (kap. 2).

Martinsen, K. (2003). *Omsorg, sykepleie og medisin*. Universitetsforlaget. (Innledning + kap. 1, 2).

NOU 1999:2. Livshjelp. Behandling og omsorg for uhelbredelig syke og døende. (kap. 4, 5)

Simonsen, T., Aarbakke, J., Lysaa, R. (2004). *Illustrert farmakologi*. Bergen: Fagbokforlaget. Bind 2: kap 8 Sykdommer i luftveiene

Solheim, M., Aarheim, K. A. (2004). *Kan eg komme inn? Verdier og val i heimesjukepleie*. Gyldendal Akademiske.

Sortland, K. (2001). *Ernæring – mer enn mat og drikke*. Bergen: Fagbokforlaget. (kap. 13, 15, 16)

St. meld. Nr 21 (1998-99) Ansvar og meistring. Mot ein heilskapeleg rehabiliteringspolitikk

Steinhaus, S. et al. (1998). Forebygging av lårhalsbrudd i Oslo, Stovner bydel. I: *Tidsskrift for Den norske Lægeforening*, årgang 118, nr. 1.

Tveiten, S.(2002). *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Bergen: Fagbokforlaget.

Kurs 1.1.2 Spesielle forhold hos den eldre pasient

Hensikt

Gjennom kurset skal studenten tilegne seg kunnskap om normal aldring og om sykdomstilstander som ofte oppstår hos eldre og innsikt i spesielle utfordringer innenfor eldreomsorgen.

Tema

Eldres helse og livskvalitet:

- Gerontologi

Sykdomslære:

- Geriatri

Spesielle utfordringer i sykepleie til eldre:

- Smerter
- Medikamenter
- Tannhelse
- Ernæring
- Å være pårørende til pasient med Alzheimer
- Ulykker
- Sansesvikt
- Demensomsorg
- Tap og sorg
-

Litteratur

Bjørk, Ida Torunn m. fl (2002). *Møte mellom pasient og sykepleier*. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap.8)

Engedal, K. m. fl.(2002). *Makt og avmakt*. Rettighetsbegrensninger og bruk av tvangstiltak i institusjoner og boliger for eldre. Sem: Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens. (kap2 + 6)

Engedal, K., Haugen, P. K.(2004). *Demens. Fakta og utfordringer*. Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens.

Fastbom, J. (2002) *Eldre og legemidler*. Kommuneforlaget AS

Haugen, P. K., Kruger, R.E. (1999) *Din tanke er din skjebne: Sol Seim og hennes forskning*. Akribe.

Heap, Ken (2002). *Samtaler i eldreomsorgen: kommunikasjon, krise, minner, sorg*. Oslo: Kommuneforlaget

Karoliussen, Mette og Smeby, Kari L (1997). *Eldre, aldring og sykepleie*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget (kap. 4, 9, 10, 11, 12).

Kirkevold, Marit og Ekern, Karen Strømsnes (red) (2001). *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (kap. 8).

McCaffery, Margo og Beebe, Alexandra (1999). *Smerter. Lærebok for helsepersonell*. Oslo: Ad Notam Gyldendal AS (kap. 9).

Nord, R., Eilertsen, G., Bjerkreim, T. (red) (2005) *Eldre i en brytningstid*. Gyldendal Akademisk.

Simonsen, T., Aarbakke, J., Lysaa, R. (2004) *Illustrert farmakologi*. Bergen: Fagbokforlaget. (kap 7, 11, 14).

Sortland, Kjersti (2001). *Ernæring – mer enn mat og drikke*. Bergen: Fagbokforlaget (kap. 11).

Alternativ litteratur:

Eliopoulos, C. (2005) *Gerontological nursing*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.

Kübler-Ross, E. (2003): *On Death and Dying*. New York: Scribner Chap. 1-9 (s.o.)

Kurs 1.2 Helsefremmende og forebyggende arbeid, friske utsatte grupper

Kurs 1.2.1 Folkehelsevitenskap

Hensikt

Kurset skal legge til rette for læring av sentral tenkning, kunnskap og litteratur om folkehelsevitenskapens grunnlag og betydning. Videre skal kurset legge til rette for å forstå sammenhengen mellom helse, samfunn og livsstil, samt dagens utfordringer i helsefremmende og forebyggende perspektiv

Tema

- Folkehelsearbeid i et historisk perspektiv
- Epidemiologi og helseovervåkning
- Sammenheng mellom livsstil og helse, styrking av det som bidrar til bedre helse, og svekkelse av det som medfører helsesvikt

- Strategier og metoder i påvirkningen av helseadferd
- Flerkulturell forståelse i/av helsefremmende og forebyggende arbeidet

Litteratur

Eide, H., Hagen, A. L., Bjørge, E. (2003). Endringsfokusert veiledning og rådgivning. Kommunikasjonsseminar 2.år. Arbeidshefte. HiO, SU.

Eide, H., Eide, T. (1996). *Kommunikasjon i relasjoner. Samhandling, konfliktløsning og etikk*. Oslo: Ad Notam Gyldendal

Eriksen, T. E., Sørheim, T. A. (2003). *Kulturforskjeller i praksis; perspektiver på det flerkulturelle Norge*. 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Klepp, K. og Aarø, L. E. (red.) (1997). *Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget

Meland, Eivind m.fl (2000). Røyking, selvopplevd helse og sosial integrasjon blant ungdom. *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*, 3013-3016, 120, 25/2000.

Mæland, John Gunnar (1999). *Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis*. Oslo: Tano Aschehoug

Satsing på barn og ungdom: regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2002: Samlet oversikt. Oslo: Barne- og familiedepartementet

Schiøtz, Aina (2003). *Folkets helse, landets styrke 1850-2003*. Oslo: Universitetsforlaget

Stortingsmelding 16; 2003 Resept for et sunnere Norge. Folkehelse rapporten 2002
<http://www.odin.dep.no/hd/norsk/publ/stmeld/042001-040003/index-inn001-b-n-a.html>

<http://www.helsejubileum.no/om.html>

<http://www.museumsnett.no/ntm/medisinsk-museum/sunn-sjell/utstillingsforside.htm>

Kurs 1.2.2 Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid knyttet til barn/unge og gravide

Hensikt

Kurset skal støtte studentenes læring og forståelse av sentral tenkning, kunnskap og litteratur om sykdomsforebyggende og helsefremmende arbeid i forhold til friske og utsatte grupper, ivaretagelse av grunnleggende behov i forhold til barn og unge, samt endringsfokusert kommunikasjon

Tema

Ivaretagelse av barnets grunnleggende behov:

- Styrking av foreldrefunksjon gjennom nettverksbygging og samspill foreldre/barn
- Svangerskap og barseltid

- Rådgivning og veiledning i forhold til grunnleggende behov
- Observasjon av normalutvikling
- Ulykkesforebyggende arbeid

Ivaretagelse av og oppmerksomhet på ungdom og helse:

- Tverrfaglig samarbeid i forhold til psyko-sosialt arbeid i skolen
- Spisevaner, fysisk aktivitet og helse
- Seksualitet og samliv, abort forebyggende arbeid
- Holdningsskapende arbeid i forhold til røyking, alkohol og rusmidler

Litteratur

Eide, Hilde, Hagen, Anne Lytomt og Bjørge, Elisabeth m.fl (2003). *Endringsfokusert veiledning og rådgivning. Kommunikasjonsseminar 2.år. Arbeidshefte.* HiO, SU.

Eide, H., Eide, T.(1996). *Kommunikasjon i relasjoner. Samhandling, konfliktløsning og etikk.* Oslo: Ad Notam Gyldendal. (Kap.6).

Helseth, Sølvi (2001). Psykososialt arbeid på helsestasjonen. I: *Vård i Norden.* Vol.21 No 2 s. 16-20/2001.

Holan Synne (red) (2000). *Det nye livet. Svangerskap, fødsel og barseltid.* Bergen; Fagbokforlaget

Klepp, Knut-Inge og Aarø, Leif E. (red) (1997). *Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid.* 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget

Mæland, John Gunnar (1999). *Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis.* Oslo: Tano

Misvær, Nina og Oftedal, Gunnar (red) (2002). *Helsestasjonsboka.* Oslo: Kommuneforlaget (kap. 7, 10, 13).

Sortland, Kjersti (2001). *Ernæring – mer enn mat og drikke.* Bergen: Fagbokforlaget (kap. 9, 10).

Satsing på barn og ungdom: Regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2002: Samlet oversikt. Barne- og familiedepartementet. Oslo: Departementet.

Schiøtz, A. (2003). *Folkets helse, landets styrke 1850-2003.* Oslo: Universitetsforlaget.

St. meld. nr. 16 (2003). Resept for et sunnere Norge. (kap. 4).

<http://www.odin.dep.no/hd/norsk/publ/stmeld/042001-040003/index-inn001-b-n-a.html>

<http://www.helsejubileum.no/om.html>

<http://www.museumsnett.no/ntm/medisinskmuseum/sunn-sjel/utstillingsforside.htm>

Kurs 2 Kliniske ferdigheter

Kurs 2.1 Praktiske ferdigheter

Hensikt

Gjennom kurset skal studentene tilegne seg nødvendig kunnskap og utvikle ferdigheter til å utføre utvalgte prosedyrer på en sikker og forsvarlig måte

Tema

- Innleggelse og observasjon av sentrale og perifert venekateter
- Behandling og bruk av medisinsk teknisk utstyr i akutte situasjoner
- Nedleggelse og observasjon av ventrikel- og duodenalsonde
- Tilførsel av parenteral ernæring
- Væske- og elektrolyttbalansen, væskebehandling, tilkobling av infusjoner
- Observasjoner og vurderinger ved akutte endringer i sirkulasjons- og respirasjonssystemet, nyre- og urinveier samt bevissthetstilstanden

Litteratur

Almås, Hallbjørg red (2001). *Klinisk sykepleie*. Bind I. 2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap. 18, 23)

Hofmann, Bjørn (1998). *Infusjonsapparat. Håndbok for helsepersonell*. Oslo: Universitetsforlaget

Holm, Solrunn og Notevarp, Jan O (2001). *Administrering av legemidler*. Bergen: Fagbokforlaget (kap. 6).

Jacobsen, Dag et al (2001). *Sykdomslære, Indremedisin, kirurgi og anestesi*. Oslo: Gyldendal Norsk forlag

Jacobsen, Dag og Vennerød, Anner Marit (2000) *Farmakoterapi*. 2.utg. Oslo: Gyldendal Norsk forlag

Reime, Marit H. og Aksnes, June (2000). Innleggelse av perifer venekanyle. Hvorfor følges ikke retningslinjer. s. 34-38. *Tidsskriftet Sykepleien* no. 9/2000.

Kurs 2.2 Observasjoner og vurderinger i forhold til akutt og kritisk syke

Hensikt

Gjennom kurset skal studenten få forståelse for aktuelle kunnskapsområder og ferdigheter sykepleieren må inneha i utøvelse av sykepleie til pasienter i spesialisthelsetjenesten

Tema

- Pasientopplevelser, behov og sykepleie til pasienter innlagt ved medisinske og kirurgiske avdelinger
- Generelle observasjoner og vurderinger til pasienter innlagt ved akuttavdeling
- Væsketerapi
- Sykepleietiltak ved medisinsk prøvetaking, undersøkelser og utredninger
- Smittevern, beskyttende og isolerende intervensjoner

Litteratur

Almås, H. red (2001). *Klinisk sykepleie*. Bind 1. 2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk

Almås, H. red (2001). *Klinisk sykepleie*. Bind 2. 2.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk

Bjørk, I.T., Helseth, S., Nortvedt, F. (red.) (2000). *Møte mellom pasient og sykepleier*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Dyreberg, J (1998). *Klinisk kjemi, klinisk fysiologi og radiologi*. København: nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.

Ekstrøm, P. (2003). *Smittevern i helseinstitusjoner*. Oslo: Gyldendal Akademiske

Kurs 3 Fag og yrke

Kurs 3.1 Sykepleie og kommunehelsetjenesten.

Hensikt

Studentene skal gjennom kurset tilegne seg innsikt i - og oversikt over, kommunehelsetjenestens ansvar og oppgaver, sykepleietjenestens organisering og kultur.

Tema

- Kommunens politiske og administrative styringssystem
- Kommunehelsetjenestens organisering
- Konkurransetsetting av kommunale sykepleietjenester og kommunen som kjøper av private helsetjenester
- Kvalitetssikring av kommunens sykepleietjeneste gjennom organisasjons- og organiseringskompetanse
- Formelle og uformelle kommunikasjonsstrukturer i kommunen
- Sosiologiske perspektiver på organisasjoner
- Pasientrettigheter og etikk

Litteratur

Orvik, A.(2004). *Organisatorisk kompetanse - i sykepleie og helsefaglig samarbeid*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. (kap. 2, 3).

Pfeiffer, R. (2002). *Sykepleier og leder – den administrative og den faglige sykepleielederens funksjon*. Bergen: Fagbokforlaget. (kap. 3, 4, 5, 9 + vedlegg).

Repstad, Pål (2004). *Sosiologiske perspektiver for helse – og sosialarbeidere*. Oslo: Ad Notam Gyldendal. (kap. 7-11).

Kurs 3.2 Sykepleieren som fagformidler og reflektert praktiker

Hensikt

Gjennom kurset skal studentene få en innføring i etiske problemstillinger knyttet til forholdet mellom nærhet og distanse, rettigheter og behov, og prioriteringer på ulike nivåer. Kurset skal videre bidra til at studentene kan identifisere sårbare grupper både innenfor det etablerte helsevesenet, i samfunnet for øvrig og globalt.

Tema

- Befolkningens rett til helsehjelp.
- Prioriteringer på ulike nivåer og på ulikt grunnlag.
- Etiske problemstillinger knyttet til forholdet mellom sykepleierens ansvar for den enkelte pasient med vekt på nærhet, og sykepleierens samfunnsansvar.

Litteratur

Henriksen, J.-O. og Vetlesen, A. J. (2000). *Nærhet og distanse*. Oslo: Ad Notam Gyldendal (kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 15, 17).

Myhrvold, T. (2003). *The exclusion of the other: challenges to the ethics of closeness*. Nursing Philosophy, vol. 4, s. 33-43 www.blackwellpublishing.com/journals/nup

Slettebø, Å. (2002). *Sykepleie og etikk*. Oslo: Gyldendal Akademisk (kap. 2).

Kurs 3.3 Vitenskapsteori og prosjekt som metode.**Hensikt**

Kurset skal støtte studentenes læringsprosess i vitenskapelig metode som grunnlag for å gjennomføre et prosjektarbeid. Kurset skal bidra til at studentene ved bruk av kunnskap knyttet til vitenskapelig metode skal kunne lese og vurdere en forskningsartikkel.

Tema

- Vitenskapsteori
- Forskningsprosessen, forskningsetikk
- Tekstkritikk/gjennomgang av forskningsartikkel
- Prosjekt som metode

Litteratur

Granum, V. og Solvoll, B. A. (1997). *Sykepleieren - den forskende praktiker*. Oslo: Tano (kap. 4, 5, 6, 7).

Holme, I. M. og Solvang, B. K. (1996). *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: Tano

Thurén, T. (1993). *Vitenskapsteori for nybegynnere*. Oslo: Universitetsforlaget

Kurs 3.4 Sykepleieren som pedagog**Hensikt**

Kurset skal bidra til å belyse sykepleierens pedagogiske funksjon i praksis overfor pasient/pårørende og medstudenter.

Tema

- Undervisningsprosessen
- Undervisning og veiledning

Litteratur

Granum, V. (2003). *Praktisk pasientundervisning*. Bergen: Fagbokforlaget.

Tveiten, S. (2002). *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Bergen: Fagbokforlaget

Taasen, I., Havnes, A., Lauvås, P. (2004). *Mappevurdering – av og for læring*. Gyldendal Akademisk

Kurs 3.5 Sykepleiedokumentasjon og bruk av IKT**Hensikt**

Gjennom kurset skal studenten tilegne seg oversikt over sentral tenkning, kunnskap og litteratur om sykepleiedokumentasjon og aktuelle IKT-løsninger.

Tema

- Strukturert og standardisert tekst i sykepleiedokumentasjon.
- Klassifikasjonssystemer – NANDA, NIC, NOC, brukerområder.
- EPJ-baserte dokumentasjonsformer.
- Informasjonskompetanse – med vekt på EBSCO, Chinal og medline via EBSCO, Cochrane Library, Kildekritikk.

Litteratur

Von Krogh, G. og Dale, C. (2001). Klassifikasjonssystemer i sykepleien. I: Gjengedal, E., Jakobsen, R. (red). *Sykepleie – praksis og utvikling*. Oslo: Cappelen Forlag. (kap. 8).

Heggdal, K. (1999). *Sykepleiedokumentasjon*. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 2, 5, 7).

Moen, A m.fl. (2002). *Dokumentasjon og informasjonshåndtering. Faglig og juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere*. Oslo: Akribes. (kap. 5, 6, 7).

Kurs 4 Praksisstudier

Kurs 4.I Praksisstudier til eldre og kronisk syke i kommunehelsetjenesten

Praksislæring skjer gjennom ulike læresituasjoner knyttet til den daglige utøvelsen av sykepleie. Studenten har et selvstendig ansvar for egen læring i praksis, samtidig som hun/han har ansvar for å bidra til læring hos medstudenter i læringsfellesskapet. Dette gjøres ved at studenten oppsøker aktuelle læresituasjoner, samarbeider med medstudenter om gjennomføringen av læresituasjoner, deltar i diskusjoner, og gir feedback til hverandre.

Organisering

Praksislæringen vil skje på sykehjem og/eller i hjemmesykepleien. I allmøte i juni måned 2005 valgte de fleste studentene sykehjemspraksis med studentovertakelse i Grorud bydel.

Praksisperioden vil være fra midten av september til begynnelsen av november.

Praksisperioden har en ramme på 200 timer.

Kompetanseområdene

I. Sosial kompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan kommunisere og møte/nærme seg pasienter og pårørende ved å:

- Etablere, gjennomføre, vise utholdenhet i og avslutte relasjoner til pasienter
- Samhandle med pasienter på en måte som formidler respekt, forståelse og trygghet
- Anvende ulike kommunikasjonsferdigheter.
- Vise vilje til å prøve og mestre trinnvis mer krevende samhandlingssituasjoner
- Vise initiativ og ta ansvar for samarbeid med kontaktsykepleier, lærere og andre som medvirker i læreprosessen

II. Direkte pasientrettet sykepleiekompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:

- Samle data systematisk, vurdere og formulere pasienters problem/behov for sykepleie tilpasset pasienters egne opplevelser og ressurser
- Utføre grunnleggende sykepleietiltak på en måte som ivaretar pasienters rett til sikkerhet og trygghet
- Utføre sykepleietiltak med hovedfokus på enkelte pasienters grunnleggende behov (herunder også terapeutiske metoder i psykiatrisk sykepleie).
- Planlegge, evaluere, dokumentere og rapportere helhetlig sykepleie.
- Vurdere når pasienter har behov for hjelp (innsats) fra lege og annet fagpersonell
- Håndtere utstyr, materiell og hjelpemidler på slik måte at sikkerheten ivaretas (hygiene, riktig utført prosedyre, osv.).
- Håndtere legemidler nøyaktig og i følge aktuelle forskrifter.
- Informere og veilede pasienter og pårørende ut i fra pedagogiske overveielser

III. Ledelseskompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:

- Ha oversikt, planlegge, prioritere og vurdere eget arbeid og læring i samarbeid med andre.
- Vise gode samarbeidsevner i forhold til medarbeidere.
- Lede og administrere helhetlig sykepleie til en eller flere pasienter under veiledning og tilsyn.
- Vise innsikt i betydningen av ledelseskompetanse, og at de kan beskrive organisasjon, personalledelse, teamsamarbeid, kvalitetsutvikling og fagutvikling på eget praksissted.
- Informere, undervise og veilede medarbeidere og studenter.

IV. Yrkesetisk kompetanse

Studenten skal vise at hun/han kan:

- Ta ansvar for egne handlinger og overholde grenser for egen kompetanse.
- Vise omsorg og respekt for pasientens selvbestemmelse og integritet.
- Etterfølge yrkesetiske retningslinjer, regler og reglementer.
- Vise forståelse for mennesket som en unik og kompleks helhet.
- Vise ikke-vurderende holdninger i møte med ulike pasienter og deres pårørende.
- Identifisere etiske dilemmaer og iverksette velbegrunnede handlinger basert på verdier innen sykepleie, regelverk, normer, også i samråd med medarbeidere.

Læringsaktiviteter

Studenten skal arbeide med ulike læringsaktiviteter som til sammen med tilstedeværelsen i praksis utløser studiepoengene for perioden. Ved siden av å delta i utøvelsen av den daglige sykepleien til pasientene vil studentene i praksisperioden arbeide med ulike læringsaktiviteter. Målet med læringsaktivitetene er å hjelpe studenten til hensiktsmessige studier og å gi studenten mulighet til å dokumentere sin studieinnsats, samt å gi materiale til bruk ved skriving av ulike mappebidrag til fagmappen.

Læringsaktiviteter knyttet til praksisstudiene er:

- Utarbeidelse av læringsmål og ukeplaner som synliggjør arbeidet med målene
- Sette opp en turnus i samarbeid med medstudenter (læringsmål, turnus og ukeplaner skal dateres og være tilgjengelig på praksisstedet)
- Egenvurdering ved midt- og sluttvurdering
- Utarbeide sykepleieplaner (antall avtales med veileder). Sykepleieplanen(e) utarbeides på grunnlag av datasamlingen. Alle sykepleieproblem skal identifiseres og begrunnes i relevant sykepleieteori.
- Muntlig og skriftlig rapportering
- Observasjon, veiledning og vurdering av medstudenter
- Refleksjonsnotat rundt egen og andres handlingsvalg og sykepleiepraksis samt etiske problemstillinger i praksis. Disse danner utgangspunkt for diskusjon i studiegruppen med lærer, og evt. sykepleier

Vurdering

Punktene beskrevet i kompetanseområdene samt utførte læringsaktiviteter utgjør vurderingsgrunnlaget for praksisstudiene. Praksisstudiene vurderes til bestått/ikke bestått. Ved usikkerhet om studenten kan bestå praksis og ved ikke bestått praksis: se "Kriterier for ikke bestått praksis" i fagplan for grunnutdanning i sykepleie.

Kurs 4.2: Prosjektorganiserte praksisstudier knyttet til helsefremmende og forebyggende arbeid

Prosjektorganiserte praksisstudier foregår i hovedsak i bydel Grorud. Studiegruppene velger hvert sitt tema innenfor helsefremmende og forebyggende arbeid relatert til målgruppen barn/unge eller eldre, og utarbeider en prosjektrapport som legges fram og diskuteres med medstudenter og eventuelt bydelens representanter. Prosjektperioden er fra uke 1 til og med uke 9.

Prosjektorganiserte praksisstudier skal gi forståelse av prosjekt som metode for innsamling av data, analyse, tolkning og drøfting av disse. Ved siden av å utføre et prosjekt og skrive en prosjektrapport skal studentene sette seg inn i bydelens arbeid med og behov for helsefremmende og forebyggende tjenester innen helsesektoren, og kartlegge sykepleierens rolle her. Både nåværende strategier og ønskede endringer skal vektlegges.

Læringsfokus

Studenten skal ta utgangspunkt i *Lov om helsetjeneste i kommunene*, og prosjektrapporten skal gjenspeile det som er aktuelt for deres problemstilling i forhold til følgende punkter:

- helsefremmende og forebyggende tilbud
- barn og unges oppvekstmiljø i storby
- vektlegge av helsefremmende og forebyggende tiltak i forhold til aktuell målgruppe
- sykepleiers/helsesøsters rolle og ansvar knyttet til helsefremming og forebygging, evt. andre aktuelle yrkesgrupper
- nåværende strategier når det gjelder iverksetting av helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunen/bydelen, og skisserer alternative tiltak som tjener barn, unge eller friske eldre på en bedre måte

Læringsaktiviteter knyttet til prosjektperioden, foruten ferdigstilling av en prosjektrapport, er:

- Utarbeide læringsmål og handlingsplan som synliggjør prosjektets framdrift.
- Skrive ukentlige prosessreferater som sendes/gis veileder.
- Prosesslogg over gruppesamarbeidet som vedlegges prosjektrapporten.
- Individuelt refleksjonsnotat, knyttet til en av fasene i prosjektarbeidet.
- Egenvurdering.
- Skriftlig medstudentvurdering knyttet til aktivitet og bidrag i gruppen.
- To studiekrav der en knytter sammen tema fra kurs 3 (unntak 3.5) og kurs 1.2 (gruppene bør bl.a. inkludere folkehelsearbeid i historisk perspektiv, sammenheng mellom samfunn og helse samt sammenheng mellom livsstil og helse).
- Prosjektframlegg/posterframlegg.

Veiledning

Veileder møter studentene ca. 1 gang pr. uke. Studentene har ansvar for å holde kontakt med høgskolens veileder gjennom hele prosessen. Tema for veiledning er både prosess og produkt. En kontaktperson fra bydelen bistår med hjelp der dette er nødvendig eller ønskelig for å klargjøre temaenes relevans, muligheter og begrensninger.

Vurdering

Vurderingen av prosjektorganiserte praksisstudier omfatter både produkt og prosess. Prosjektperioden vurderes til godkjent/ikke godkjent. En nærmere beskrivelse er gitt under summativ vurdering.

Lærings- og vurderingsform

Studiet organiseres etter mappemetodikk. Mappemetodikk er først og fremst en struktur for læring, dernest et grunnlag for vurdering. Hensikten med bruk av mappemetodikk er å flytte oppmerksomheten fra ensidig fokus på vurdering og kontroll til læring. Det betyr at det skal være samsvar mellom det som skjer i læringsprosessen og hvordan dette til slutt vurderes. Vi ønsker å legge til rette for en jevnere studieinnsats og en yrkesrelevant organisering. En beskrivelse av mappemetodikk generelt og studentrollen finnes også i Fagplan for sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo, og på avdelingens nettside (<http://www.hio>)

En mappe er en metafor for ulike typer arbeid og undervisningsformer som inneholder og representerer ulike læringsaktiviteter i et studieforløp. Mappemetodikk er altså en studieform, hvor ulike mapper inngår. Mappebidragene kan bestå av elektroniske dokumenter, video, ulike tekster, posters m.m.

Arbeidsmappa er den mappa hvor studenten samler alle sine arbeider. Denne mappa er privat og defineres av studenten. Den er ikke gjenstand for vurdering eller veiledning. Her inngår de tekster og annet, som studenten ser som viktige i sin læringsprosess. Denne mappa kan anvendes som et oppslagsverk for studenten. For eksempel kan arbeidsmappa inneholde forelesningsnotater, utkast til studieoppgaver, deler av studieoppgaver som ikke kom med i de ulike sluttprodukter, artikler, bilder, posters, video m.m.

Fagmappa er den mappa som registreres for å kunne gå opp til den summative vurderingen eller som bakgrunn for semesternotatet. Her vil samtlige studieoppgaver og andre notater som fastsettes i hvert studieår, inngå. Studieoppgavene legges inn på classfronter, og skal være tilgjengelig for hele kullet. Studieoppgavene vil innenfor gitte retningslinjer bli formativt vurdert, slik at studenten og studiegruppa kan utvikle sin faglige kompetanse.

Attestasjonsmappa er den mappa hvor obligatoriske aktiviteter registres. Seminar, interne tester, kurs mm, inngår her. Disse aktiviteter godkjennes fortløpende av veiledere, og registreres. Originalene oppbevares av studenten.

Presentasjonsmappa er den teksten, og eventuelt de notater, som skal vurderes med eget vurderingsuttrykk i en summativ vurdering.

CV mappa er den mappa som vil anvendes i overgangen mellom utdanning og yrkesliv. Her skal studenten få sjansen til å dokumentere sin unike kompetanse som sykepleier ved å knytte sammen arbeider fra hele studiet. Denne vil hovedsakelig utarbeides i siste studieår.

Studenten er ansvarlig for å oppbevare kopier av de ulike skriftlige produktene. Det anbefales å ha både en skriftlig og elektronisk kopi.

Læring og læringsaktiviteter

I mappemetodikk legges det opp til et læringsmiljø der studenter, veileder og andre involverte aktører samarbeider og drøfter hverandres bidrag, og slik deler kunnskaper og perspektiver. Det skal gi studentene relevant erfaring om hvordan man skal kunne jobbe profesjonelt som sykepleier i framtiden. Vi ønsker at studentene skal utvikle en faglig kompetanse hvor evnen til å vurdere og utvikle fagstoff skal stå sentralt.

Alle studenter i et studieår er tilknyttet en studiegruppe (6-8 studenter), og en storgruppe (2-3 studiegrupper). For å legge til rette for et lærende fellesskap som skal styrke gruppen og den enkeltes faglige utvikling, skal studentene kontinuerlig arbeide med ulike oppgaver i samarbeid med medstudenter. Hver studiegruppe får en hovedveileder. Veilederes rolle er å støtte gruppen underveis i ulike prosesser, bl.a. gjennom formativ vurdering av studieoppgaver, deltakelse i diskusjoner, og de obligatoriske gruppeveiledningene beskrevet nedenfor.

Et gjennomgående prinsipp er at studentene alltid skal ha arbeidet med fagstoffet før de møter studiegruppen, veileder eller kullet. Utkast til studieoppgaver, forberedelser til diskusjoner og medstudentresponser skal bidra til at man utnytter hverandres ressurser og da får dekket større områder innenfor de ulike tema. Det gjelder både møter ansikt-til-ansikt bl.a. i studiegruppen med og uten veileder, i praksis, på øvingsposten, og i forbindelse med nettbaserte møter, f.eks. på ClassFronter. Et annet viktig prinsipp er at studentene eller gruppen også skal jobbe videre med fagstoffet i etterkant av faglige samarbeidsmøter og på den måten stadig bearbeide og utvikle sine faglige bidrag. Det gjøres oppmerksom på at studentene også må sette seg inn i de ulike kurs og pensumlitteraturen for å utvikle den faglige kompetansen som forventes. Dette innebærer selvstudier utover studieoppgaver, praksis og øvingspost.

Veiledning avtales ut fra rammer i fagmappa og gruppens behov. Ut over dette skal studiegruppen ha 4 obligatoriske gruppeveiledninger pr. studieår hvor veileder deltar. I tillegg skal det gjennomføres en individuell samtale med hver student pr. semester.

Obligatorisk gruppeveiledning knyttet til læring, samarbeid og studieprogresjon

Hensikten med veiledningene er å vise sammenhengen mellom studiets organisering og framtidig yrke. Veiledningene skal legge til rette for planlegging og evaluering av den enkelte og studiegruppas læringsprosess. Sammenhengen mellom studiets organisering og framtidig yrkesrolle skal diskuteres, bl.a. gjennom referanser til yrkesetiske retningslinjer. Innsikt i egen kompetanse og hvordan du skal videreutvikle denne er avgjørende for å handle som en kompetent sykepleier. Studenten skal gjennom å studere i et fellesskap bli trygg på å samarbeide med andre og se det som nyttig å vurdere og å bli vurdert. I tillegg vil det gis føringer på hvordan man kan jobbe godt sammen i et lærende fellesskap.

Den 1. veiledningen i starten av høstsemesteret har til hensikt å etablere et godt læringsfellesskap. Hver student presenterer seg selv og sine styrker og utfordringer (egen-vurdering). Dette skal gi innsikt i ulike erfaringer og kompetanse som gruppa kan utnytte i fellesskap. Tidligere erfaringer med gruppesamarbeid, gruppas forslag til framdriftsplan og gruppenormer presenteres og drøftes. Det avtales en medstudentrespons ift. læringsmål og innsats i gruppa. Hver student skal gi og motta en medstudentrespons på neste veiledning.

Den 2. veiledningen i avslutningen av høstsemesteret har til hensikt å evaluere læringsfellesskapet. Gruppen tar utgangspunkt i gruppenormer og framdriftsplan, og vurderer hvordan dette har fungert. Hver student skal vurdere egen innsats og læringsmål og ta med denne egenvurderingen. Medstudentresponsen som ble avtalt på 1. veiledning mottas skriftlig og muntlig.

Den 3. veiledningen i starten av vårsemesteret har til hensikten å planlegge semesteret med utgangspunkt i de erfaringene man gjorde i høstsemesteret (egenvurdering). Gruppas forslag til framdriftsplan og gruppenormer presenteres og drøftes. Det avtales medstudentrespons ift. læringsmål og innsats i gruppa. Hver student skal gi og motta en medstudentrespons på neste veiledning.

Den 4. veiledningen i avslutningen av vårsemesteret har til hensikt å evaluere hele gruppesamarbeidet. Hver student skal vurdere egen innsats og læringsmål og ta med denne egenvurderingen. Medstudentresponsen som ble avtalt på 3. veiledning mottas skriftlig og muntlig. Hensikten er at læringsfellesskapet oppsummeres slik at årets erfaringer danner grunnlaget for etablering av neste studieårs læringsfellesskap.

NB! Hvis gruppa ikke er fulltallig eller enkelte stiller uforberedt utsettes veiledningen, og ny tid avtales.

Skriftlige arbeider i tilknytning til de obligatoriske veiledningene

Forberedeleser til disse veiledningene skjer gjennom ulike skriftlige arbeider (markert her med fet skrift). Dette for at alle skal være forberedt. I tillegg vil referater gi studentene mulighet til å reflektere i etterkant.

Der dette står skal de skriftlige arbeider registreres på classfronter. De andre notatene medbringes veiledningene som forberedelser og oppbevares av den enkelte i arbeidsmappa. De vil også danne grunnlag for studiekontrakten og semesternotatet.

Studiegruppa skal utarbeide en **framdriftsplan** og **gruppenormer** for hvert semester. Normene nedfelles, begrunnes og underskrives. Endringer og justeringer skal begrunnes og dateres. Framdriftsplanen skal godkjennes av veileder. En framdriftsplan skal skissere det planlagte samarbeidet og kan inneholde når gruppen skal møtes, hva som skal være utført til disse møtene og hvem som skal gjøre hva. For eksempel kan dette være hvem som skal være møteleder og referent, hvem som skal få respons av veileder og lignende. Disse aktivitetene skal dokumenteres for eksempel i referater. Hensikten med gruppenormer og framdriftsplan er å ha en felles forankring om hvordan samarbeidet skal foregå, også utover læringsaktiviteter fastsatt i timeplanen. Studiegruppen skriver et **referat** etter hver obligatoriske veiledning. Her skal tema som ble tatt opp og avtaler som ble inngått refereres. Det skal fremgå hvordan gruppa samarbeider. Referat medbringes på neste veiledning.

Det skrives **læringsmål** både i forhold til studieoppgavearbeid og praksis. Egne læringsmål skal settes opp hvert semester og skal være knyttet til studiets mål og innhold (se fagplan og uvplan for semesteret). Det skal gis formativ vurdering fra veileder. Læringsmålene knyttes opp mot personlige utviklingsønsker, ferdigheter og kunnskapsområder. Studenten må derfor skrive hva målene er og hvordan de planlegges oppnådd. Studenten velger ut læringsmål som det skal mottas medstudentrespons på. Hensikten med læringsmål er å ha et vurderingsgrunnlag for egen faglige utvikling og en plan for å oppnå semesterets og fagets mål. For å få et godt utgangspunkt for planlegging og vurdering av egen studieprogresjon og fagutvikling forutsettes det at studenten vurderer egen kompetanse. En god **egenvurdering** trekker fram både det man er trygg på og behersker men også det man ønsker å lære mer om og som da kan utledes i læringsmål. Egenvurderingen skal også vurdere om man har oppnådd den planen for læringsmål man har satt. Når man mottar medstudentresponsen er

egenvurderingen et godt utgangspunkt for å se hvordan man synes andres vurderingen samstemmer med egenvurderingen.

Et individuelt **notat** på maks 150 ord kan rettes til veileder i forkant av veiledning 2-4. Her kan studenten skrive ned tema og problemstillinger som man ønsker at veileder skal tar opp. Dette kan være forhold med læringsfellesskapet som ikke fungerer eller som fungerer så godt at det kan benyttes på andre områder. Det kan også være fagspesifikke tema man trenger å få diskutert eller oppklart. Det er viktig at det er tema og ikke enkeltpersoner man fokuserer på.

Det å ta imot og gi vurderinger er en viktig kompetanse som sykepleier.

Medstudentrespons er derfor en gjennomgående læringsaktivitet i studiet. For eksempel ferdigheter i praksis, framlegg og studieoppgaver. Her skal du gi medstudentrespons i forhold til læringsfellesskapet, dvs. hvordan du bidrar i gruppa. Du skal også velge ut læringsmål som du ønsker å få respons på. En respons skal gi deg nyttig tilbakemelding i prosessen. Det er ikke en sensur som skal ta for seg alt, men konkrete eksempler på hva du har fått til og tips til hvordan du kan forbedre deg. Det er også forventet at dere støtter hverandre til å oppnå det dere har planlagt mellom veiledningene.

Hver student skal skrive/fylle ut en **studiekontrakt**, som registres på classfronter. Studiekontrakten er en oppsummering av de viktigste punkter i studentens læringsstrategi og studieinnsats. Studenten skal ta med et utkast til studiekontrakten på den individuelle samtalen. I midten av hvert semester vil det være en obligatorisk individuell samtale mellom student og veileder. Her vil fagutvikling gjennom studiestrategi og studieinnsats drøftes. For eksempel vil det tas opp hvordan den enkelte skal utvikle sin fagidentitet i studiegruppa, og dermed ta del i læringsfellesskapet på en konstruktiv måte. Tidspunkter for samtalen fastsettes av studiet. Referat fra denne samtalen vil oppbevares sammen med studiekontrakten.

Studieoppgaver

Hensikten med de forskjellige læringsaktivitetene er å gi studenten anledning til å bearbeide og tilegne seg fagstoffet. Ved siden av seminarer, praksis, øvingspost, litteratur og kursbeskrivelser skal studentene arbeide med skriftlige studieoppgaver. Studieoppgavene utarbeides av studiegruppen, og besvares individuelt og/eller i studiegruppe. Det er lagt opp til at studentene fordypet seg i ulike temaer og deler dette gjennom diskusjoner, framlegg og medstudentrespons. Vurderingskriterier, tekstformer og studieoppgavemaler er utgangspunktet for utforming av studieoppgavene.

Arbeidet med studieoppgavene foregår innen lærestøttesystemet Classfronter. De enkelte studieoppgaver skal, ut fra rammer beskrevet under beskrivelsen av fagmappen gis formativ vurdering. Det gis ikke summativ vurdering av studieoppgaver i fagmappa.

Alle studieoppgaver skal ha en innledning som tar for seg tolkning og avgrensning av oppgaven. Denne skal også beskrive hvordan vurderingskriteriene, tekstformer og studieoppgavemaler, der dette er påkrevd, er anvendt i løsningen. Denne innledningen teller ikke inn i ordrammen til studieoppgavene.

Studiegruppen må legge en plan for løsning av studieoppgavene som integreres i framdriftsplanen. Legg spesielt merke til at enkelte studieoppgaver også må planlegges med storgruppen og kullet. I studiegruppen skal man variere samarbeidspartnere. Dvs. at det ikke er de samme studentene som går sammen når undergrupper dannes eller medstudentresponser skal skrives. Det må også gjøres avtaler med veileder ved diskusjoner og responser. Studieoppgavene kan utover dette gjøres i den rekkefølgen som studiegruppen selv ønsker.

Retningslinjer for litteraturhenvisninger, retningslinjer for oppgaveskriving (for deltid) yrkesetiske retningslinjer og taushetsplikten skal alltid følges. Samtlige studieoppgaver er sykepleiefaglig forankret. Der det kun henvises til andre fagområder skal relevansen for sykepleie framkomme.

Studieoppgavemaler

Nedenfor følger maler som skal danne utgangspunkt for arbeidet med de ulike temaene i kursene. Hensikten med studieoppgavemalene er at studiegruppa skal bruke de spesielle erfaringene de har, den arbeidsmåten som passer best og eventuelle praksissteder de er tilknyttet. Det er dermed anledning til selv å påvirke utformingen av studieoppgavene.

I malene er det skissert ulike aktiviteter som knytter studentene sammen i læringsprosessen, for eksempel medstudentrespons, diskusjon, framlegg og lignende. Dette må sees i sammenheng og tilpasses de rammene som er skissert.

Eventuelle justeringer av malene og studiegruppens utforming av studieoppgaver skal godkjennes av veileder i starten av semesteret. Det kreves at studiegruppene oppsøker veiledning i denne perioden. I tillegg vil de ulike tema/kurs få en gjennomgang for hele kullet.

Studieoppgavermal 1

A: Hver studiegruppe i storgruppen velger ulike begrep(er) beskrevet i kurs xxx og utarbeider en tekst. Den innledende teksten skal gi dere kunnskap nok til å utarbeide to problemstillinger knyttet til begrepet/ene.

B: Problemstillingene presenteres og diskuteres i storgruppen. Studiegruppene gir hverandre respons på A.

C: Studiegruppen velger en problemstilling som drøftes i en tekst.

Studieoppgavermal 2

A: Hver student skriver en tekst som redegjør for sentrale begrep i kurs xxx. Deretter presenterer hver student en mulig problemstilling fra ett av begrepene, og utarbeider en begrunnelse med mulige innfallsvinkler.

B: Problemstillingen legges fram for de andre studentene i studiegruppen. Enten ved at A danner grunnlaget for en diskusjon eller ved at studiegruppen gir hverandre en skriftlig respons på A.

C: Studiegruppen velger en problemstilling og drøfter denne i en tekst. Utbytte av pkt. B skal synliggjøres i teksten.

Studieoppgavermaal 3

A: Studentene i studiegruppa fordeler tema i kurs xxx mellom seg, og skriver en tekst om dette.

B: Studentene presenterer teksten for hverandre både muntlig og skriftlig.

Studieoppgavermaal 4

A: Ta utgangspunkt i kurs xxx og en erfart pasientsituasjon (husk anonymisering) og utarbeid dette som et case. Case er en situasjonsbeskrivelse som inneholder relevante data i forhold til det som skal belyses (kurs/tema). Beskrivelsen skal være konkret og kortfattet.

Avslutningsvis skal studenten skrive en tekst som omhandler etiske sidene ved situasjonen.

B: Den enkelte student setter seg inn i samtlige case i forkant av en veiledning hvor casene diskuteres.

C: Studiegruppen finner relevante fag eller forskningsartikler til alle casene. Artiklene skal vurderes, og relevans og holdbarhet ift de ulike casene skal komme fram i en tekst.

Studieoppgavermaal 5

A: Hver student tar utgangspunkt i egne læringsmål og utarbeider en tekst knyttet til målet og kurs xxx.

B: Hver student i studiegruppen utarbeider og mottar en medstudentrespons på et utkast/disposisjon.

Studieoppgavermaal 6

Studentene tar utgangspunkt i kurs xxx og avgrensar seg til et tema. Gruppen diskuterer temaet på 2-3 gruppemøter. Hver deltaker skriver en tekst som en protokoll over samtalen/diskusjonen. Protokollen kan være en sammenfatning av 2-3 punkter som interesserer og fenger, samt noen kommentarer over selve diskusjonen. Hensikten er å få fram en bredde i synspunktene, ikke å enes om et bestemt synspunkt. En ønsker at studenten skal få fram egne refleksjoner samt refleksjoner rundt den responsen en får fra medstudentene.

Studieoppgavermaal 7

A: Hver student velger en fag- eller forskningsartikkel (eventuelt en fagbok som behandler et konkret perspektiv) og foretar en faglig vurdering av denne.

B: Hver student i studiegruppen utarbeider og mottar en medstudentrespons på et utkast/disposisjon.

Studieoppgavermaal 8

A: Hver student skriver et innlegg i form av en artikkel, et saksdokument eller debattinnlegg som omhandler et aktuelt eller erfart helsefaglig spørsmål. Egne synspunkter skal framkomme, men begrunnes faglig.

B: Studiegruppen fordeler innleggene seg i mellom og hver student svarer på et av de andre innleggene.

Studieoppgavermaal 9

A: Hver student tar utgangspunkt i en pasientsituasjon og anvender sykepleieprosessen i drøftingen.

B: Hver student i studiegruppen gir respons til 3 utkast og en ferdig studieoppgave.

Studieoppgavermal 10

Kullet skal ha en fellesdag hvert semester, hvor gruppene presenterer et tema/studieoppgave for hverandre. Kullet avgjør form og innhold på allmøte i starten av hvert semester, for eksempel om kullet skal dele seg og hvilket tema/studieoppgaver som skal legges fram. Hensikten er at studiegruppen eller den enkelte skal få et bredere perspektiv ved å utvikle innsikt i tema og innfallsvinkler de ikke selv har gått i dybden på i sine egne studieoppgaver.

A: Studiegruppen gjør studieoppgaven eller tema tilgjengelig for resten av kullet.

B: Hver student skriver et notat over det faglige utbyttet av fellesdagen. Utbyttet av både de andre gruppenes framlegg og eget skal komme fram

Vurderingskriterier

Hver studieoppgave har eksplisitte vurderingskriterier, slik at studentene har innsikt i hva det forventes at de skal vektlegge i studieoppgavene. Gjennom bruk av vurderingskriteriene i studieoppgavene blir studentene også kjent med de vurderingskriterier som anvendes i den summative vurderingen. Vurderingskriteriene vil påvirke hvordan utformingen av teksten vil være.

1	Viser faglig innsikt	9	Er presis og nøyaktig
2	Anvender anerkjent og relevant Litteratur	10	Vekker interesse og motivasjon hos mottaker
3	Belyser sentrale begreper	11	Analyserer og tolker på bakgrunn av faglig vurderinger
4	Integrerer teori og praksis	12	Anvender relevant forskningslitteratur
5	Reflekterer over egen og/eller andres praksis	13	Anvender kunnskap fra ulike fagområder
6	Viser forståelse for ulike Innfallsvinkler	14	Reflekterer over teori/og eller aktuell situasjon
7	Argumenterer for egne meninger	15	Er kritisk og konstruktiv
8	Viser evne til systematisk tenkning	16	Viser evne til kreativitet og selvstendighet

Tekstformer

I studieoppgavene utnyttes ulike tekstformer. Hensikten med dette er å legge til rette for at man kan skrive på ulike måter og at skriveprosessen krever ulike måter å skrive på. For alle skriftlige arbeider skal retningslinjer for henvisninger og litteraturlister anvendes. I tillegg skal alle studieoppgaver innledes med et kapittel som tar for seg hvordan man har planlagt å gjennomføre studieoppgaven, tolkning av studieoppgaveteksten, og anvendelse av vurderingskriteriene. Dette kapitlet kommer utenfor ordbegrensinger. Med unntak av tekstformene beskrevet nedenfor vil en tekst her bety et skriftlig produkt hvor det kun er vurderingskriteriene som avgjør formen og organiseringen av teksten. For eksempel vil et refleksjonsnotat bli resultatet om man velger vurderingskriteriene 1, 5 og 6.

Samtekst

Samtekst kan være knyttet til et tema, begrep eller en situasjon. Studentene går sammen og skisserer en tekst fortløpende, uten redigering og diskusjon. Hver student skal bidra med en selvstendig del, enten en setning, avsnitt eller et kapittel. Gruppen leser gjennom samteksten og diskuterer resultatet. En samtekst kan være et utgangspunkt for gruppearbeid generelt eller spesielt rettet mot et tema.

Hensikten med samtekst er at studentene får erfaring i hvordan egne og andres meninger og argumenter kan ta nye former når de settes sammen. Samtekst er også et verktøy for at alle i gruppen skal få gi uttrykk for sine meninger, og dermed få fram ulike synspunkter og assosiasjoner i det videre produktet eller diskusjonen.

Arbeidslogg

En arbeidslogg utarbeides i forhold til en tekst eller situasjon. En tekst kan for eksempel være en artikkel, et sitat, et begrep, en definisjon, eller et fenomen osv. En situasjon kan være fra egen arbeidsplass eller praksisstudier. Arbeidsloggen skal ta utgangspunkt i studentens opplevelser, tanker og derfor refleksjoner i et spesielt møte med en utvalgt tekst eller bestemt situasjon. Den utvalgte teksten eller situasjonen vil derfor kunne være noe man finner overraskende, provoserende, interessant, engasjerende osv.

Refleksjonene kan for eksempel bestå av assosiasjoner, svakheter, styrker og/eller kritikk. Refleksjonene er ikke rette eller gale, men studenten må begrunne hvorfor teksten eller refleksjoner holder eller ikke holder.

Hensikten med arbeidslogg er å skape en dialogisk relasjon til en tekst eller situasjon. Det stilles utenforstående spørsmål, noe som kan gi en dypere forståelse. En arbeidslogg kan lære studentene å ta egne standpunkt, se ulike innfallsvinkler, trekke ut hva som er vesentlig og tolke tekst eller situasjon.

Kunnskapslogg

En kunnskapslogg skal bestå av studentens egne kommentarer knyttet til en modul, et kurs, et tema. Kommentarene kan knyttes til forelesninger, litteratur, video, praksisutøvelse osv. Studenten reflekterer over:

- Hva er det viktigste en har lært?
- Hva er det som en fortsatt ikke riktig forstår og skulle trenge vite mer om?
- Hva har spesielt bidratt til læring og hvordan skal man lære mer om det en ikke riktig forstår eller ønsker å vite mer om?

Hensikten med kunnskapslogg er å reflektere over hva en lærer og hvorfor en lærer. Dette kan knyttes til egne læringsmål.

Rammer for studieoppgaver til fagmappene**Fagmappe I**

Studiegruppa skal utarbeides en felles begrunnelse og redegjørelse for oppbyggingen av fagmappen. Det skal komme fram hvordan gruppen sammen dekker kursområdene. Studiegruppen utformer alle studieoppgaver i samarbeid med veileder. Studiegruppen utarbeider et forslag ut fra rammer nedenfor. Siden studieoppgavene skal sees i sammenheng

med pleieplan, dataguide/dokumentasjon vil det være nødvendig å gjennomføre justeringer ut fra erfaringer i praksis, men grovstrukturen skal godkjennes av veileder. Studieoppgavene sees ift. til ukeplaner/framdriftsplaner i praksis.

Rammer for utarbeidelse av studieoppgaver:

- Ta utgangspunkt i og utform problemstillinger og/eller tema fra kurs 1.1.1, kurs 1.1.2 eller kurs 4.1
- Pasient-, samhandling- og omgivelseskunnskap skal inngå.
- Integrering av teori og praksis gjennom pasient/situasjonserfaring fra praksis
- Pasientfenomen som for eksempel smerte, lidelse, kvalme, estetikk eller fatigue belyses i sammenheng med din primærpasient, ev. pasientgruppe
- Det skal brukes og refereres til minimum 4 engelske forskningsartikler; fordelt på minimum 2 studieoppgaver
- Studieoppgavemalene 1, 4, 7, 8, 9 og 10 skal benyttes, men dere kan foreslå justeringer i planleggingen. Dere kan benytte en mal flere ganger.
- Ulike vurderingskriterier benyttes og ca. 3-7 pr. studieoppgaver.
- 12 000 ord
- Studentene fordeler responsene til studieoppgavene mellom seg slik at alle studieoppgaver får respons fra veileder. Unntaket er der det gis medstudentrespons.
 - min. 1 respons fra veileder på en individuell del (leveres lærer innen 20.oktober)
 - min. 1 respons fra veileder på en gruppedel
 - min. 1 respons fra veileder på en individuell medstudentrespons
 - min 1 respons fra veileder på tolkning og avgrensning av oppgaven (leveres lærer innen 20.oktober).

Fagmappe 2

Aktivitetene foregår fom. uke 1 og tom uke 9. Gruppeaktivitetene i det forebyggende prosjektarbeid sees i sammenheng med de obligatoriske gruppeveiledningene.

Ta utgangspunkt i og utform problemstillinger knyttet til kurs 3.1, 3.2, 3.4 og 1.2.

- 2 studiekrav (malene anvendes). Til sammen 5000 ord og valgfrie kriterier. Kullet og storgrupper kan samarbeide for å dekke samtlige tema, gjennom framlegg, diskusjon og respons (se malene).
- Det anvendes min 2 forskningsartikler
- Studentene fordeler responsene til studieoppgavene mellom seg slik at alle studieoppgaver får respons fra veileder. Unntaket er der det gis medstudentrespons.
 - min. 1 respons fra veileder på en individuell del
 - min. 1 respons fra veileder på en gruppedel
 - min 1 respons fra veileder på tolkning og avgrensning av oppgaven

Ta utgangspunkt i og utform problemstillinger knyttet til kurs 1.2, 3.3 og 4.2

- Prosjektrapport (gruppe). Rapporten har en ramme på 7000 ord og vurderes ift. kriteriene: 1, 2, 3, 4, 7, 11 og 12
- Prosesslogg over gruppesamarbeidet. Det skal framkomme hvordan gruppen har samarbeidet og hvordan gruppen håndterte de ulike fasene i prosjektperioden. 700 ord og vurderes ift. kriteriene: 5, 6, 13 og 15
- Skriftlig prosesslogg over eget individuelt arbeid, knyttet til en av fasene i prosjektarbeidet på ca. 700 ord og vurderes ift kriteriene: 5, 7, 11 og 13

Det skal gis medstudentresponser innen studiegruppen og mellom studiegrupper. I tillegg skal det gis respons fra veileder underveis i prosessen.

Fagmappe 3

Tema og rammer for studieoppgaver planlegges av veileder og studenter og tar utgangspunkt i kurs 2.1 og 2.2. Her vil ø-post, samt forberedelser til neste studieår inngå.

NB! Fagmappen vurderes ikke, men studenten må ha fullstendig mappe samt innfri krav til deltakelse på øvingspost våren 2005 for å utløse studiepoeng.

Arbeidsmåter og undervisningsmetoder

Arbeidsmåter er det studentene gjør, og undervisningsmetoder er studiets/lærerens tiltak for å framstille fagstoffet for studentene og sette dem i gang med læringsprosesser. SU sin undervisningsmetode er sett i sammenheng med mappemetodikk. Dette innebærer at det er vektlagt aktiviteter hvor både individuelle og kollektive aktiviteter integreres. Siden handlingskompetanse er avgjørende for sykepleie er en integrering av teori og praksis vektlagt. Ferdigheter skal begrunnes, og teori skal knyttes sammen med tenkte eller gjennomførte praktiske handlinger.

a) Veiledning knyttet til studieoppgaver

I forbindelse med mappe som lærings- og vurderingsform er det vesentlig at studentene får tilbakemeldinger underveis både i praktiske og teoretiske studier. Studentens egne tanker, ideer og refleksjoner skal respekteres som viktige utgangspunkt for tilegnelse av fagstoff og sykepleiekompetanse. Studentene skal derfor alltid først prøve selv og dermed formidle hvor de står og hva de er interessert i, før andre griper inn i prosessen. Dette er formativ vurdering. Tilbakemeldingene, som her betegnes som responser kan komme fra medstudenter, sykepleiere i praksis og veiledere i høgskolen. "Tettere oppfølging" kan være at studentene utarbeider utkast til mappebidrag som kommenteres av lærer eller medstudenter. Utfordringen for de som gir respons, er å gjøre den så nyttig som mulig for mottakeren. Det innebærer å ikke gjøre responsen så omfattende at mottakeren lammes, og begrense omfanget av alternative løsninger og innfallsvinkler som mottakeren ikke selv hadde tenkt på.

Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere stiller krav om at studenten erkjenner grensene for egen kompetanse. Det innebærer at studenten kan gi sykepleiefaglige begrunnelser for egne handlinger, og ha evne til å vurdere både egne og andres begrunnelser for handlingsvalg. På denne bakgrunn er det lagt opp til at studentene må synliggjøre studieoppgaverne og den veiledningen de mottar fra medstudenter. For å få aktive og selvstendige studenter som er i en sykepleiefaglig utviklingsprosess, forventes det at studentene først har arbeidet med fagstoffet på ulike måter før muntlig og skriftlig veiledning kan gis. I etterkant av veiledningen forventes det at studenten fortsetter læringsprosessen ved å bearbeide fagstoffet sitt, slik at de utvikler sin sykepleiefaglige kompetanse (se også formativ vurdering)

Ved å gi hverandre respons kan studentene selv bli mer kritiske til egne faglige bidrag, og samtidig få innsikt i egne styrker, slik at hun/han hele tiden utvikler sin fagkunnskap og handlingskompetanse. På denne måten ønsker vi å utvikle sykepleiere som kan gi og motta konstruktiv kritikk.

b) Forelesninger

Mappe som lærings- og vurderingsform vektlegger studentaktive læringsformer. Det innebærer at forelesningen mister noe av sin dominerende plass. Det er arbeidet i studiegruppen og selvstyrt læring som settes i sentrum. Men mappemetodikken gir rom for varierte undervisningsformer. Forelesninger innenfor denne studiemodellen kan ha flere hensikter:

- Introdusere et tema
- Vekke interesse for spesielle temaer
- Peke på sammenhenger og "den røde tråden" i faget
- Lette studiearbeidet innenfor spesielt vanskelige områder
- Presentere aktuell forskning

Forelesninger kan også benyttes som ressurs- og spørretimer; dvs. at ressurspersoner stiller seg til rådighet for å svare på spørsmål, problemstillinger og læringsbehov som har oppstått gjennom arbeidet i studiegruppene eller det individuelle studiearbeidet.

c) Seminar

Organisering av seminar dag knyttet til studieoppgaver:

- 3 studiegrupper har sammen ansvar for seminardagen.
- Hver av gruppene får trening i å legge fram løsning på en gitt oppgave, være opponenter og å være observatør og gi respons på henholdsvis framlegg og opponenterens rolle.
- Hver gruppe alternerer mellom de tre rollene.

Studenten som legger fram skal forholde seg til rammer satt i studieoppgaven. Opponentene skal stille kritiske, faglige og relevante spørsmål til gruppen som legger fram sitt arbeid. Observatørene skal kommentere begge gruppene - da først og fremst på dialogen mellom de to ovennevnte gruppene. Kriterier observatørene bruker ved vurdering av sin tilbakemelding:

- Sentralt emneinnhold
- Tydelig framstilling av temaet
- Evne til å skape kontakt med opponentgruppen
- Evne til å opptre konstruktivt kritisk
- Kildenes relevans
- Evne til å stille faglig kritiske spørsmål
- Evne til å besvare kritiske spørsmål
- Evne til å forholde seg til gitte rammer
- Evne til å observere og formidle om kriteriene blir ivaretatt

d) Rollespill

Rollespill benyttes i ulike sammenhenger i løpet av studiet, bl.a. på øvingspost. I tillegg kan rollespill inngå i studieoppgavene.

I et rollespill kan man enten ta utgangspunkt i et eget utarbeidet case eller ta for seg en ferdig utarbeidet case. I et rollespill, spiller man ulike roller, hvor hendelsen skal ta utgangspunkt i en mulig realistisk situasjon. Gruppen må velge en gruppekoordinator som kan sette seg utenfor selve spillet, og observere. I tillegg blir rollespillet ofte tatt opp på video. Det er lurt å gå gradvis fram: Spille en stund for så å diskutere hvordan man opplevde dette. Etter at gruppen har blitt bedre kjent med hverandre kan vanskelighetsgraden økes. I første fase rettes oppmerksomheten mot innhold (velge situasjon, fordele roller osv.). I neste fase kan fokus rettes mot uttrykksform (verbal og nonverbal kommunikasjon). Siste fasen dreier seg

om å analysere og reflektere over innhold og uttrykksform. Rollespillet kan avsluttes med en oppsummering og refleksjon.

Hensikten er å få trening i en realistisk situasjon, i en trygg setting hvor man har mulighet til å få tilbakemelding og reflektere over hva som skjer.

e) Video

Video blir benyttet på ulike måter. Undervisningsvideoer blir benyttet på spesifikke områder både på øvingspost og andre temaer. I tillegg vil det være videofilming av ulike aktiviteter studentene selv deltar på.

f) Praktiske ferdigheter på øvingsposten

Øvelse og trening på praktiske ferdigheter i sykepleiertjenesten gjennomføres i høgskolens lokaler, på øvingsposten. Øvingsposten skal være en mest mulig realistisk arena med tanke på å legge grunnlaget for trening av praktiske ferdigheter både før og etter praksisstudiene. Ferdighetstrening på øvingsposten er en møteplass for sykepleiefaglig vekst og utvikling, et sted som bygger på integrert kunnskapsforståelse og hvor studentene får mulighet til å koble teori og praksis sammen på en god og meningsfull måte.

Før hver timeplanlagte treningsøkt på øvingsposten forventes det at studentene har forberedt seg ved å bruke relevante oppslagsverk, f.eks. PPS (Praktiske Prosedyrer i Sykepleiertjenesten), eller ved å ha prøvd seg fram på egenhånd på øvingsposten når det er ledig tid. Det vil også i økende grad bli lagt vekt på at eldre studenter deltar i veiledningen av yngre studenter på øvingsposten.

Det forventes videre at den enkelte student gjennom hele året sørger for å øve jevnlig på de ulike ferdighetene slik at hun/han i økende grad er i stand til å formidle trygghet og sikkerhet i pasientomsorgen, og til å tilpasse ferdigheten til ulike pasientsituasjoner i praksisfeltet (ulike kontekster).

e)Prosjekt

Vi ønsker å legge til rette for at studenter selv kommer med forslag til prosjekter som kan være alternative måter å utvikle sin sykepleiekompetanse. Prosjektene kan gå på tvers av kull ved at studenter kan veilede hverandre eller samarbeide om felles tema. Prosjektene kan også rettes mot praksis.

Et prosjekt må planlegges, gjennomføres og evalueres. Dette krever at man kontinuerlig refererer aktiviteter i prosjektet skriftlig. Det skal knyttes en ansvarlig veileder til hvert prosjekt som skal stå metodisk, etisk og faglig ansvarlig. Samtidig har veileder ansvar for at det er studentenes initiativ og ideer som danner utgangspunkt.

Vurdering

Det skilles mellom summativ og formativ vurdering i studiet. Den summative vurderingen skal bedømme hva studenten har lært, dvs. vurdering av læring. Den formative vurderingen skal vurdere arbeide, med tanke på hva studenten kan lære mer av, dvs. vurdering for læring.

Formativ vurdering

Skriftlig og muntlig respons fra veileder og medstudenter.

I mappemetodikk er det vesentlig at studentene skal få vurderinger underveis både i praktiske og teoretiske studier. Studentens egne tanker, ideer og refleksjoner skal respekteres som viktige utgangspunkt for tilegnelse av fagstoff og sykepleiekompetanse. Responsene kan komme fra medstudenter, sykepleiere i praksis og veileder. I mappevurdering kan "tettere oppfølging" være at studentene utarbeider utkast til mappebidrag som kommentarer av lærer eller medstudenter. Utfordringen blir å gjøre denne responsen så nyttig som mulig for mottakeren, og ikke gi så mange alternativer og så omfattende respons at mottakeren opplever det som uoverkommelig.

Ved å gi hverandre respons kan studentene selv bli mer kritisk til egne arbeider, og få innsikt i egne styrker, slik at man kan utvikle egen fagkunnskap og kompetanse. Vi ønsker å utvikle fagpersoner som kan og ønsker å gi og motta konstruktiv kritikk i sin arbeidshverdag.

For å fokusere på veiledning og støtte i læringsprosessen skal responsen gis ut fra følgende punkter:

- Respons gis til studieoppgaver som er under utarbeiding. Det kan være en foreløpig utkast eller en disposisjon. Innledningen hvor tekstform, tema og vurderingskriterier redegjøres for er også et godt responsgrunnlag
- Det gis ikke respons fra veileder samtidig med at det også er medstudentrespons
- Det må framgå i framdriftsplanen hvem som skal få respons når.
- Studenten(e) legger ved spørsmål om hva de vil ha veiledning på når de leverer utkast til studieoppgaver. Spørsmål kan ta utgangspunkt i et utvalg av vurderingskriteriene.
- Responsen skal være kortfattet, og ikke mer enn halvparten av studieoppgavenes rammeord
- Responsen skal inneholde både styrker/positive ting som kan virke støttende og utfordringer eller forslag til forbedring som kan nås i nærmeste framtid. Dette skal illustreres med konkrete eksempler.
- Responsen skal gis så rask som mulig etter levering av overnevnte, og skal være tilgjengelig for kullet (selv om det er en individuell besvarelse)

Et gjennomgående prinsipp er at studentene alltid skal stille forberedt til ulike møter ved at de først har arbeidet med fagstoffet.. Dette gjelder møter i basisgruppen, praksis, øvingspost, med veileder og lignende. Et annet viktig prinsipp er at studentene eller gruppa også skal jobbe videre med fagstoffet i etterkant av dette. Det gis derfor aldri respons til studentarbeider som man ikke har tenkt å utvikle videre, med unntak av respons i tilknytning til summativ vurdering.

Summativ vurdering

Mappevurdering – høsten 2005

Hensikten er at studentene skal reflektere over egen læring og utvikling som sykepleier ut fra målene for tredje semester og i lys av endelig kompetanse som sykepleier slik den er beskrevet i ramme- og fagplan.

Den summative vurderingen gjennomføres i desember 2005; vurderingsuttrykk A-F. Studentene får utdelt en tekst der kunnskap fra fagmappe 1 skal trekkes inn. Se for øvrig fagplanen.

Forebyggende prosjektarbeid; produkt og prosessnotater – våren 2006

Prosjektrapporten og studieoppgavene vurderes til bestått/ikke bestått etter rammer beskrevet under fagmappe 2. Ikke godkjent prosjektperiode gis når de faglige kriteriene ikke er innfridd og/eller når etiske/juridiske krav ved innhenting og bearbeiding av data ikke overholdes.

Manglende deltakelse fra en eller flere studenter kan føre til at enkeltpersoner i gruppa vurderes til ikke bestått

Semesternotat

Hver student skal ved semesterets slutt levere inn et semesternotat på 1000-3000 ord.

Hensikten med semesternotatet er først og fremst å bidra til å skape retning og sammenheng i studiesituasjonen, samt gi studiet en evaluering av semesteret. Dette notatet skal inneholde refleksjon over egen læring og faglige utvikling i forhold til semesterets fokus og aktiviteter. Egen innsats, bidrag i gruppen og fellesskapet skal komme fram. Semesternotat skal utarbeides på bakgrunn av følgende notater som det skal siteres og henvises til:

- Studiekontrakten og tilhørende notater, obligatoriske gruppeveiledningene og tilhørende notater.
- Begrunnelse for oppbygning av fagmappa (studieoppgavene)
Individuell samtale

Attestasjonsmappa

Attestasjonsmappa inneholder attestasjoner på gjennomførte kurs, utførte prosedyrer, gjennomført praksis osv. I tillegg skal attestasjonsmappa inneholde en bekreftelse på mottatt veilederrespons midtveis i semesteret samt en oversikt over hvilke forskningsartikler som er benyttet, og i hvilke studieoppgaver.

For at en attestasjon skal være gyldig må de enkelte deler være underskrevet av høgskolens veileder og/eller sykepleier i praksis.

Attestasjonsmappa leveres veileder ved sluttet av hvert semester, og må være komplett for å gå videre i studiet.

Innehold i attestasjonsmappa i 2. studieår:

Høst

- Vurderingsskjema og tilstedeværelse i praksis
- Utførte prosedyrer og læringsaktiviteter i praksis

- Studiekontrakt
- Notat fra individuell samtale med veileder
- Bekreftelse på mottatt veilederrespons på en individuell studieoppgavedel
- Oversikt over hvilke forskningsartikler som er benyttet, og i hvilke studieoppgaver
- Semesternotat
- Evt tillegg besluttet på allmøte

Vår

- Tilstedeværelse, utførte prosedyrer og læringsaktiviteter i ø-post
- Forebyggende prosjektarbeid; produkt og prosessnotater
- Studiekontrakt
- Notat fra individuell samtale med veileder
- Bekreftelse på mottatt veilederrespons på en individuell studieoppgavedel
- Oversikt over hvilke forskningsartikler som er benyttet, og i hvilke studieoppgaver
- Semesternotat
- Aktiviteter knyttet til fagmappe 3
- Evt tillegg besluttet på allmøte

Attestasjonsmappa må være komplett for å fortsette studiene i 3. studieår

Litteraturoversikt

- Almås, H. (red). (2002) *Klinisk sykepleie*. Bind 1, 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademisk
- Austgard, K. (2002) *Omsorgsfilosofi i praksis: å tenke med filosofen Kari Martinsen i sykepleien*. Oslo: Cappelen Akademiske Forlag
- Bredland, E. L., m. fl. (2002) *Det handler om verdighet. Ideologi og praksis i rehabiliteringsarbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Bjørk, I. T. et al (red.) (2002) *Møte mellom pasient og sykepleier*. Oslo: Gyldendal Akademisk
- Bugge K.E., Eriksen H. og Sandvik O. (red.) (2003): *Sorg*. Bergen: Fagbokforlaget (kap 7, 8, 9).
- Daatland, S. O., Solem, P. E. (red.) (2000) *Aldring og samfunn: en innføring i sosialgerontologi*. Bergen: Fagbokforlaget. (kap.16).
- Degnæs, B. (2003) *Året med tusen dager*. Oslo: Gyldendal
- Dyreberg, J. (1998). *Klinisk kjemi, klinisk fysiologi og radiologi*. København: nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.
- Eide, H., Eide, T. (1996). *Kommunikasjon i relasjoner. Samhandling, konfliktløsning og etikk*. Oslo: Sd Notam Gyldendal. (kap. 5).
- Eide, H., Hagen, A. L., Bjørge, E. m.fl (2003). *Endringsfokusert veiledning og rådgivning. Kommunikasjonsseminar 2.år. Arbeidshefte*. HiO, SU.
- Ekstrøm, P. (2003). *Smittevern i helseinstitusjoner*. Oslo: Gyldendal Akademiske
- Engedal, K. m. fl (2002). *Makt og avmakt. Rettighetsbegrensninger og bruk av tvangstiltak i institusjoner og boliger for eldre*. Sem: Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens
- Engedal, K., Haugen, P. K. (2004). *Demens. Fakta og utfordringer*. Nasjonalt kompetansesenter for aldersdemens.
- Engedal, K., Bruun Wyller, T. (red.) (2003) *Aldring og hjernesykdommer*. Akribe (kap 5, 6, 7, 8),
- Eriksen, T. E., Sørheim, T. A. (2003). *Kulturforskjeller i praksis; perspektiver på det flerkulturelle Norge*. 3.utg. Oslo: Gyldendal Akademiske.
- Fastbom, J. (2002) *Eldre og legemidler*. Kommuneforlaget AS
- FOR 2003-06-27 nr. 792: Forskrift for kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.

Gjengedal, E. og Hanestad, B. R. (red.) (2001) *Å leve med kronisk sykdom. En varig kursendring*. Oslo: Cappelen Akademiske Forlag

Granum, V., Solvoll, B. A. (1997). *Sykepleieren - den forskende praktiker*. Oslo: Tano

Haugen, P. K., Kruger, R.E. (1999) *Din tanke er din skjebne: Sol Seim og hennes forskning*. Akribe.

Heap, K. (2002). *Samtaler i eldreomsorgen: kommunikasjon, krise, minner, sorg*. Oslo: Kommuneforlaget

Helseth, S. (2001). Psykososialt arbeid på helsestasjonen. I: *Vård i Norden*. Vol.21 No 2 s. 16-20/2001

Hegerstrøm, T. (2002). *Om relasjoner i hjemmetjenestene*. Oslo: Universitetsforlaget

Heggdal, K. (1999). *Sykepleiedokumentasjon*. Oslo: Universitetsforlaget

Henriksen, J-O., Vetlesen, A. J. (2000). *Nærhet og distanse*. Oslo: Ad Notam Gyldendal

Holan, S. (red.) (2000). *Det nye livet. Svangerskap, fødsel og barseltid*. Bergen; Fagbokforlaget

Hofmann, B. (1998). *Infusjonsapparat. Håndbok for helsepersonell*. Oslo: Universitetsforlaget

Holm, Solrunn og Notevarp, Jan O (2001). *Administrering av legemidler*. Bergen: Fagbokforlaget (kap.6)

Holme, I. M., Solvang, B. K. (1996). *Metodevalg og metodebruk*. Oslo: Tano

Hummelvold, J. K. (2000). *HELT – ikke stykkevis og delt: psykiatrisk sykepleie*. 5.utg. Oslo: Gyldendal Akademika

Jacobsen, D., Vennerød, A. M. (1999). *Farmakoterapi for helsepersonell*. 2. utg. Oslo: Ad notam Gyldendal

Jacobsen, D., Kjeldsen S. E., Ingvaldsen, B., Lund, K., Solheim, K. (2001). *Sykdomslære. Indremedisin, kirurgi og anestesi*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Karoliussen, M., Smebye, K. L. (1997). *Eldre, aldring og sykepleie*. 2utg. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag

Kirkevold, M., Ekern, K. S. (red.) (2001). *Familien i sykepleiefaget*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS

Klepp, K-I. og Aarø, L. E. (red.) (1997). *Ungdom, livsstil og helsefremmende arbeid*. 2.utg. Oslo: Universitetsforlaget

Kristiansen, B. og Sætren, R. (2002). *Behandling av kroniske sår*. Oslo: Akribe

- Von Krogh, G., Dale, C. (2001). Klassifikasjonssystemer i sykepleien. I: Gjengedal, E, Jakobsen, R. (red). *Sykepleie – praksis og utvikling*. Oslo: Cappelen Forlag (kap. 8).
- Kübler-Ross, E. (1999): *Døden og den døende*. København: Gyldendal Dansk Forlag
- Lov av 19.november 1982: Om helsetjenesten i kommunene
- Lov av 2.juli 1999 nr. 64: Om pasientrettigheter
- Malmedal, W. (1999). *Sykehjemmets skyggesider. Når beboere i sykehjem utsettes for krenkelser og overgrep*. Oslo: Kommuneforlaget
- Martinsen, K. (2003) *Omsorg, sykepleie og medisin*. Universitetsforlaget
- Mc.Caffery, M. og Beebe, A. (1996). *Smerter. Lærebok for helsepersonell*. Oslo: Ad Notam Gyldendal
- Meland, E. m.fl (2000). Røyking, selvopplevd helse og sosial integrasjon blant ungdom. *Tidsskrift for den Norske Lægeforening*, 3013-3016, 120, 25/2000.
- Misvær, N., Oftedal, G. (red.) (2002). *Helsestasjonsboka*. Oslo: Kommuneforlaget
- Moen, A. m.fl. (2002). *Dokumentasjon og informasjonshåndtering. Faglig og juridiske utfordringer og krav til journalføring for sykepleiere*. Oslo: Akribe
- Myhrvold, T. (2003). *The exclusion of the other: challenges to the ethics of closeness*. *Nursing Philosophy*, vol. 4, s. 33-43 www.blackwellpublishing.com/journals/nup
- Mæland, J. G. (1999). *Forebyggende helsearbeid - i teori og praksis*. Oslo: Tano Aschehoug
- Nord, R., Eilertsen, G., Bjerkreim, T. (red.) (2005) *Eldre i en brytningstid*. Gyldendal Akademisk.
- NOU 1999:2. *Livshjelp. Behandling og omsorg for uhelbredelig syke og døende*
- Orvik, A.(2004). *Organisatorisk kompetanse - i sykepleie og helsefaglig samarbeid*. Oslo:Cappelen Akademisk Forlag.
- Pfeiffer, R. (2002). *Sykepleier og leder – den administrative og den faglige sykepleielederens funksjon*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Reime, M. H. og Aksnes, J. (2000). Innleggelse av perifer venekanyle. Hvorfor følges ikke retningslinjer. *Tidsskriftet Sykepleien* no. 9/2000. s. 34-38.
- Repstad, P. (2004) *Sosiologiske perspektiver for helse- og sosialarbeidere*. Oslo: Ad. Notam Gyldendal
- Rustøen, T. (2001). *Håp og livskvalitet - en utfordring for sykepleieren*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Satsing på barn og ungdom: regjeringens mål og innsatsområder i statsbudsjettet 2002: Samlet oversikt. Barne- og familiedepartementet. Oslo: Departementet, 2002.

Schiøtz, A. (2003). *Folkets helse, landets styrke 1850-2003*. Oslo: Universitetsforlaget

Simonsen, T., Aarbakke, J., Lysaa, R. (2004). *Illustrert farmakologi*. Bind 2. Bergen: Fagbokforlaget.

Slettebø, Å. (2002). *Sykepleie og etikk*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Solheim, M., Aarheim, K. A. (2004) *Kan eg komme inn? Verdier og val i heimesjukepleie*. Gyldendal Akademiske.

Sortland, Kjersti (2001). *Ernæring – mer enn mat og drikke*. Bergen: Fagbokforlaget

St. meld. Nr 21 (1998-99) Ansvar og meistring. Mot ein heilskapeleg rehabiliteringspolitikk

Steinhaus, S. et al. (1998). Forebygging av lårhalsbrudd i Oslo, Stovner bydel. I: *Tidsskrift for Den norske Lægeforening*, årgang 118, nr. 1.

Stortingsmelding 16; 2003 Resept for et sunnere Norge. Folkehelse rapporten 2002
<http://www.odin.dep.no/hd/norsk/publ/stmeld/042001-040003/index-inn001-b-n-a.html>

<http://www.helsejubileum.no/om.html>

<http://www.museumsnett.no/ntm/medisinsk/museum/sunn-sjel/utstillingsforside.htm>

Tveiten, S. (2001). *Pedagogikk i sykepleiepraksis*. Bergen: Fagbokforlaget

Thurèn, T. (1993). *Vitenskapsteori for nybegynnere*. Oslo: Universitetsforlaget

Taasen, I., Havnes, A., Lauvås, P. (2004). *Mappevurdering – av og for læring*. Oslo: Gyldendal Akademisk

Wogn-Henriksen, K. (1997). Hvorledes opplever den demente sin tilstand. I: Eek, A. et al. *"Klippe, klippe – sa kjerringa"*. Sem: Info Banken

Video:

Perifere venekanyler, instruksjon i innleggelse, stell og fjerning av perifere venekanyler.

(2000) Et samarbeidsprosjekt mellom Haukeland sykehus og Avdeling for sykehushygiene og Høgskolen i Bergen